

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 189 (3053) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 24

107 ezer tonna ellenséges hajóteret sülyesztettek el német tengeralatt- járók az amerikai vizeken

**Tengeri ütközet folyt le a portugál partok közelében egy angol hajó-
karaván és ismeretlen nemzetiségű repülőgépek között. — Japánnak
nem üzent hadat Brazília**

Berlinből jelentik: (MTI) Különjelentés. A Führer főhadiszállásáról je-
lentik a Német Távírat Irodának: a Véderő főparancsnoksága közli:
**Német tengeralattjárók az Atlanti-óceán keleti és északi részén, valamint
a Karibi-tengeren elsülyesztettek 17 ellenséges hajót, összesen 107.000 tonna
űrtartalommal és 2 szállítótörzset. Az elsülyesztett hajók közül 11 darab,
összesen 64.000 tonna űrtartalommal hajókaravánban haladt. Két másik ha-
jót torpedótalálat ért, elsülyedését azonban nem lehetett megfigyelni, mint-
hogy az elhárítás működésbe lépett.**

Berlinből jelentik: (MTI) A Német
Távírat Iroda jelenti: Az amerikai ke-
leti partok közvetlen közelében két
amerikai és egy brit kereskedelmi ha-
jót sülyesztettek el az olasz és német
tengeralattjárók. Az egyik hajó na-
gyobb tonnatartalmu hűtőhajó volt,
amely konzerveket szállított az ameri-
kai hadsereg számára. Egy másik ha-
jón nagyobb gumiszállítmány volt, —
ugyancsak az amerikai hadsereg szá-
mára.

Az Új Nemzedék írja: Az NST zü-
richi jelentése szerint a portugál par-
tok közelében szombaton harc volt egy
8 kereskedelmi gőzösből álló brit hajó-
karaván kísérőhajói és ismeretlen
nemzetiségű repülőgépek között. A
harc lefolyásáról közelebbi részletek
nem ismeretesek.

Bombákkal árasztották el a németek a szovjet készen- léti állásait és szállítási oszlopait

Berlinből jelentik: (MTI) A Német
Távírat Iroda jelenti: Német harcra és
bombázó repülőgépek a kaukázusi
hadszíntéren Krimszkajától és Majkop-
tól délre vasárnap is bombákkal
árasztották el a szovjet készenléti állá-
sait és szállítási oszlopait. A szta-
linvárosoknál erős harcok és zuhanó-
grádi arcvonalon erős harcok és zuhanó-
grádi kötelékek mindenfajta űrméretű
bombákkal árasztották el a szovjet
utánpótlását. Sok páncélos, harckocsit
és vontatót és löveget, valamint 200
hadianyaggal megrakott teherkocsit
megsemmisítettek. Más gépek több Sta-
lingrád felé vezető vasútvonal ellen
tették támadásokat, a pályaudvarokon
és a pályatesteken súlyos pusztításo-
kat okozva. 6 vonat és több mozdony
esett a bombázások áldozatául. Egy
páncélvonatot a bombák feldöntöttek.
Német harci gépek vasárnap a nap fo-
lyamán és hétfőre virradó éjszaka
Nagybritannia különböző hadifontossá-
gu célpontjai ellen intéztek támadáso-
kat. Különösen eredményes támadás
érte az egyik hadipari központot. Ips-
wich és Great Yarmouth is célpontjai
voltak a német támadásoknak. Más
német gépek feyveres felderítésben
vettek részt és jó eredménnyel tértek

sz vissza. Angol gépek vasárnap csak
szórványosan szálltak be a megszállott

nyugati partvidék fölé, de a német va-
dászok visszatérésre kényszerítették,
mielőtt harérra került volna a sor.

Braziliában megkezdtek a németek zaklatását

Rio de Janeiro. (Bud. Tud.): Braziliá-
ban kihírdették a kivételes állapotot.
Valamennyi erndőrséget felszólították,
hogy a német és német származásu bra-

zíliaiak minden tevékenységét ellenőriz-
zék. A német kisebbség száma Braziliá-
ban körülbelül 1 millió fő.

Washington. (Bud. Tud.): Martins,
Brazília washingtoni nagykövete kijelen-
tette, hogy Brazília nem üzent hadat
Japánnak, mert japán részről nem érte
támadás.

Tokio. (MTI.) A Német Távírat Iro-
da jelenti: A Nisi-Nisi szerint az Egye-
sült Államok közvetlen befolyására és
nyomására üzent Brazília hadat a ten-
gelyhatalmakkal, ezzel azonban az
Egyesült Államok nemhogy könnyítene
helyzetén, hanem inkább súlyosítja azt.
Elsősorban fokozza a latin-amerikai ál-
lamok megélhetési nehézségeit. Katonai
szempontból semmiféle lényeges követ-
kezménnyel nem jár Brazília hadba-
lépése a tengelyhatalmakkal az Atlanti
óceánon folytatott háborújára.

Csütörtökön délelőtt a képviselőház kupola- csarnokából temetik a kormányzóhelyettes

**Kenderesen a családi sírboltba helyezik örök nyugalomra a holttestet.
Dr. Ravasz László püspök végzi a temetés szertartását**

Főméltóságú Kormányzóhelyettes
Ur földi maradványait a hadszíntér
mögötti területen pénteken az esti
órákban tették vonatra. A koporsó
kedden a kora reggeli órákban Kosz-
tolánynál érkezik magyar határra.
Vitéz Szabó László vezérőrnagy, aki
a vonatot kíséri, Kassán adja át a ko-
porsót Radocsay László igazságügy-
miniszternek, aki mint a kormány
képviselője utazik a vonat elé.

Kassán dr. Enyedy Andor felsőházi
tag a Tiszánimenni református egy-
házkerület püspöke mond imát a ko-
porsó felett, majd a koporsót külön-
vonatra teszik.

A vonat kedden a kora délutáni
órákban érkezik meg a fővárosba a
déli pályaudvarra. A Kormányzó Ur
bárcziházi Bárczy István miniszterel-
nökségi államtitkár bízta meg a te-
metés rendezésével. A Déli-pályaud-
varon a koporsó fogadására megjele-
nik Kállay Miklós miniszterelnök ve-
zetésével a kormány, gróf Széchenyi
Bertalan a felsőház, Tasnády-Nagy
András a képviselőház elnöke, a hon-
védvezérkar főnöke. Ott lesznek még
a hadseregpáncsokok, az államtit-
károk. Budapest székesfőváros főpol-
gármestere, valamint a hősi halált
halt kormányzóhelyettes titkári hiva-
talának tisztviselői.

A koporsót az érkezési oldalon he-
lyezik ravatalra. Itt Soltész Elemér
tábori protestáns püspök mond imát,
majd a koporsót ágyútalpon a képvi-
selőházba viszik és ott a kupolacsar-
nokban helyezik ravatalra.

Szerdán a nemzet röjja le kegyeletét
a halott előtt. A nagyközönség már

reggel 8 órától kezdve felkeresheti a
ravatalt.

A Főméltóságú Kormányzóhelyet-
tes Ur temetése országos gyász mel-
lett csütörtök délelőtt lesz a képvi-
selőház kupolacsarnokából. A gyász-
szertartást Ravasz László református
püspök végzi.

A gyászszertartás után a koporsót
ágyútalpra helyezik és katonai dísz-
kísérettel a Nyugati-pályaudvarra kí-
séri, ahonnan Kenderesre viszik a
koporsót

Nagyvárad város törvényhatósága küldöttségileg vesz részt a temetésen

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad vá-
ros törvényhatósága küldöttségileg vesz
részt a hősi halált halt kormányzóhelyet-
tes temetésén. A küldöttség összeállítá-
sára vonatkozólag még nem történt in-
tézkedés, bizonyos azonban, hogy dr.
Hlatky Endre főispán szerdán gepko-
csin Budapestre utazik s magával viszi
a koszorút, amellyel Nagyvárad váro-
sának részvétét és kegyeletét kívánják
kifejezésre juttatni. A temetésen részt-
vesz dr. Soós István polgármester is.

Szombaton délután rendkívüli köz-
gyűlés lesz a városházán, amelynek
egyetlen tárgya: megemlékezés a kor-
mányzóhelyettes hősi haláláról. Ezzel
kapcsolatban határoz a törvényhatósági
bizottság egy alapítvány létesítéséről,
amelyet Horthy István nevére neve-
znek el. Értesülésünk szerint ez az ala-
pítvány lehetőleg az augusztus 24-én

Kenderesen dr. Révész Imre reformá-
tus püspök végzi a gyászszertartást,
amely után a Kormányzóhelyettes Ur
földi maradványait a Horthy családi
sírboltban helyezik örök nyugalomra.

(MTI.) A Kormányzóhelyettes hősi
halálával kapcsolatban a pozsonyi
Magyar Hírlap, a Grenzboten, a Gár-
dista és a Szlovák című lapok meg-
emlékeznek a magyar nemzetet ért
súlyos gyászról. A magyar párt po-
zsonyi székházára kitűzték a gyász-
lobogót.

hogy nagyvárad i ifjak a kassai repülő-
akadémiát elvégezzék.

Itt írjuk meg, hogy a vármegye részé-
ről is népes küldöttség vesz részt a te-
metésen Bihar képviseletében. A kül-
döttség tagjai: a főispán és alispán, va-
lamint több később kijelölendő megyei
váloság.

Rendkívüli közgyűlésen fejezi ki mély gyászát Biharvár- megye törvényhatósága

Nagyvárad. Saját tud. Bihar megye
törvényhatósága szeptember 2-án rend-
kívüli közgyűlést tart a Kormányzóhe-
lyettes Ur főméltóságának hősi halá-
lával kapcsolatban kifejezésre jutta-
tandó legmélyebb gyásza kifejezésére.
A rendkívüli közgyűlés meghívóit
már küldi szét az államházi hivatal

Ujabb „tisztoztatás“ a Szovjetunióban

Szófiából jelentik: Jól értesült körökben tudni vélik, hogy közelgően a szovjet az utóbbi időben politikai okokból közel 40.000 embert tartóztatott le.

Előző számban nincsenek benne a tengelyállampolgárok. A szovjet által letartóztatott személyek közül csak kevesen maradtak életben.

A tűzoltóságok is közreműködnek a téliruha-gyűjtésben

Vitéz Kiss Lajos országos tűzrendészeti felügyelő rendeletét intézett a tűzoltóságok vezetőihez a honvédség részére történő téli melegruha gyűjtési mozgalomban való részvétel érdekében.

— Magyarország legelső Asszonyának szózata messze hallik — szól a rendelet — és fokozott munkára serkenti az ország tűzoltószervezetét is. Minden magyar tűzoltó lelke egészséggel átérzi a szent kötelességet teljesítő küzdő magyar honvéd önfeláldozását, aki távol családi tűzhelytől

védi otthonunkat és biztosítja mindannyiunk zavartalan életét. Főméltósági Asszonyunk felhívására a magyar tűzoltóság egyemberként, nagy lelkesedéssel sorakozik a nemes munka zászlaja alá és füsttelen napokhoz hasonlóan azoknak eredményén felbuzdulva ez alkalommal is megmutatja, hogy a belső fronton nap mint nap végzett önfeláldozó kötelességteljesítés mellett magyar lelkének egész melegevel becsüli és szereti a hős honvédet. A tűzoltóságok vezetői kapcsolódjanak be a megindult gyűjtési mozgalomba.

Öt vármegye és két nagy város népművelőinek találkozója Nagyváradon

Nagyvárád. Saját tud. A Biharvármegyei Iekolánkülvüli Népművelési Bizottság rendezésében augusztus 21-én hatnapos népművelési előadóképző tanfolyam kezdődött a városháza nagytermében, amelyen Bihar, Békés, Szabolcs, Jász-nagykunszabolcs és Hajdu vármegye, valamint Nagyvárád és Debrecen városok népművelői, orvosok, lelkészek, tanárok, tanítók, népművelési titkárok vesznek részt a hallgatóság sorában. Az előadók között országos nevű tudósok és népművelők, valamint a helyi közigazgatási és társadalmi élet személyiségei szerepelnek.

Az előadásorozat első napjai a legteljesebb siker jegyében zajlottak le. Magas színvonalú előadások hangzottak el a népművelés és nemzetvédelem kérdéseiről, amelyeket a több mint 140 tagú hallgatóság lelkes érdeklődéssel kísért. Kiemelkedő érdekesség volt Novágh Gyula tanügyi főtanácsosnak, a székelyvárosi népművelés vezetőjének előadása, amelyet „Népművelés és szabadidő” címmel tartott meg, továbbá Schriffert Béla dr. apostoli kormányzói helynök előadása a népművelésről, mint hivatásról, Soós István dr. polgármester előadása az állampolgári nevelésről, Bárdos László, a Zeneművészeti Főiskola tanárának az előadása a magyar népi dal és zene fontosságáról a népművelésben és a magyar népi dal és zene gyakorlati alkalmazásának kérdéséről a népművelésben, valamint Hübner Józsefnek, a honvédelmi minisztérium népművelésügyi előadójának előadása a levénevelésről és Zomboryné Vadas Klára leányliceumi tanárnő előadása a leánynevelésről.

Az előadásorozat negyedik napján, hétfőn délelőtt Somodi József dr. királyi tanfelügyelő tartott előadást „A történelem helyi vonatkozásai a népművelésben” címmel, azután Moravcsik Endre dr. miniszteri osztálytanácsos

népműveléséről. Pataky Mária dr., tanügyi titkár nevelésünkről a népművelésben és végül Némethy Gyula dr. „Nemzeti irodalom a népművelésben”

címmel tartott nagyérdeklődésű előadást. A tanfolyam résztvevői hétfőn délután kirándulást rendeztek a Püspök- és Félix-fürdőbe.

A LEGNAGYOBB GYŐZELEM

(P. Á.) Annakidején még abból állott az európai politika, hogy a franciák százados ellenséghént állottak szemben a németekkel, s Európa szárazföldjét ez ellenségeskedéssel ketté lehetett osztani. Minden európai népre kihatott ez a megosztás; még mireánk is. Az új világháború kitörését is az angolszások világhatalmi számítása úgy idézte elő, hogy a franciákat valósággal behajszolta a németek elleni újabb ellenségeskedésbe. Holott a franciák a Mussolini közvetítése folytán már hajlottak volna a danzigi kérdés békés elintézésére.

Tudjuk, mi történt tovább. Franciaország szinte helespusztult a háborúban, s ha Pétain tábornagy bölcs mérséklettel föl nem ismert, hogy külön békével kiléphet az angol politika átkos igazításából, akkor ma a francia nép pusztulása már befejezett tény volna. Ehelyett azonban a francia nép megújulása kezdődött el, s a német lovagiaság is hozzásegítette, hogy mezőgazdaságában és iparában nagyszerű termelést rendbe hozhassa. A békemunkára való áttérést már megszervezhették, s ennek a békemunkának legfőbb védelmezője éppen az a megszálló német hadsereg lett, mely Franciaország védelmét a tengerpartok felől közben tartja.

Az angolszás háborúcsinálók többször megkísérelték, hogy a francia földnek ezt a német védelmét megszarják. Az éheztető blokáddal Franciaországot is sújtani akarták, bombázásokkal támadtak egyes nagy francia ipari központokra, s legutóbb Dieppe vidékén széles partvonalon támadást kíséreltek meg a francia föld ellen. Számítottak ezekben a hadműveletekben arra, hogy a francia népet a német védő megszállás

ellen izgatják. Ehelyett a nép együttértett a védő német seregekkel, s ez az együttérzés tette lehetővé, hogy a németek olyan hamar végeztek a nagyszabású angol hadművelettel. A francia együttérzés áldozatába is került annak a francia népnél, a partraszállók ennek a francia népnél a vagyoniát és életét se kímélték. Mégse tudták elérni a franciák segítő csatlakozását, s a németek háta mögötti fölköltést. Ezt a német hadvezetőség tárgyilagos megállapításai alapján a francia békekormány is nagy elégtétellel vette tudomásul. A dieppei angol partraszállás visszaverésén túl még óriásibb jelentőségű ez a tény, mert nem kevesebbet bizonyít, mint azt, hogy Franciaország kiállta az európai szárazföld jövőbeli új egységéért a tűzpróbát.

A német megszálló hadsereg parancsnoksága teljes mértékben fölismerte a francia népnél ezt a nagyjelentőségű állásfoglalását. Köszönő irattal fordult a megszállott területen levő francia bizottsághoz, s egyúttal a partraszállás miatt megpróbáltatásba került lakosság számára 100 millió márka összegű kártalanítást bocsátott rendelkezésre. A köszönőirat és a kártalanítási összeg elfogadását a francia kormány megengedte, s egyúttal a maga részéről is háláját nyilvánította a németek megértő viselkedéséért.

A világháború dúló viharai között ime Európa két legnagyobb népe ráismer egymásra és megtalálja az egymás lelkéhez vezető utat. Minden győzelemnél nagyobb győzelem ez, melyben valósággal fölragyog előttünk az európai népek lelki egységének a hajnalhasadása.

Apolló Filmszínházban
Huszka Jenő gyönyörű operettjének filmváltozata
BOB HERCEG
Főszerepben: Simor Erzsé, Szilassy László, Kovács Kató.

Belvárosi
Estélyiruha kötelező
A szezon legújabb bűnügyi vigjátéka, ötlet, humor, kacagás, izgalom, szerelem
Főszereplők: Réthy Eszter, Raffay Blanka, Kőkény Ilona, Jávor Pál, Peihes Sándor, Juhász József stb.

Rákossy Viktor örökszép regénye filmen
Elnémult harangok
Főszereplői: Kiss Ferenc, Lukács Margit, Nagy István, Szombattól a CASINOBAN

Vendéglőkben csak öt fillér számítható fel egy darab kenyérért

A közellátásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a vendéglátóipari üzemekben a kenyér legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

Eszerint a kiszolgáltattott 5 dkg. súlyú kenyér legmagasabb ára — tekintet nélkül arra, hogy a kiszolgálás erre szerződötett külön alkalmazotti (kenyeresleány) útján vagy közvetlenül történik — az összes vendéglátóüzemekben egységesen darabonként legfeljebb 5 fillér. Kiszolgálási díj tehát nem számítható fel. A rendelet a kihirdetésekor lépett életbe.

NÉGYNÉL KEVESEBB GYERMEKŰ CSALÁDOK IS RÉSZESŰLNEK KÖZJÓLÉTI TÁMOGATÁSBAN A NEMZETISÉGI VIDÉKEKEN. A Városok Szövetsége legutóbbi választmányi ülésén javasolták, forduljon a szövetség felirattal a kormányhoz, hogy az a rendelkezés, amely szerint a népművelési alaphoz csak a négygyermekes családokat lehet támogatásban részesíteni, helyettesíték hatályon kívül engedjék meg, hogy indokolt esetben a közjóléti szervezetek már az egygyermekes családok is juttassanak kölcsönt, illetve lehet, mert ezzel a gyermekáldást lehet elősegíteni, ami különösen az erdélyi viszonyokat tekintve, a magyarság szempontjából fontos nemzeti érdek. A Városok Szövetségének elnöksége ezügyben eljárni illetékes kormányzati tényezőknél és az eljárás eredményéről most értesítették a polgármestereket. Eszerint meg van a lehetőség, hogy négy-nél kevesebb gyermekű családok is részesüljenek egyébként csupán a kölcsönök folyósítása van legalább négy élettartalan gyermek feltételéhez kötve. Ha a nemzetiségű vidékeken a szociális felügyelőségek indokolt esetben a magyar családok szaporodása érdekében eltekintenek a négygyermekre vonatkozó segélyezési feltételek betartásától. Mielőtt meg lesz az anyagi lehetőség, intézkedés történik a közjóléti szervezetek által a kölcsönben részesíthetők körének kiterjesztésére is. (Magy. Tud.)

Brazília formá szerint is hadatüzent a tengelyhatalmaknak

Kaukázustól a Volgáig a hadiarat végső döntéséért folyik a harc. — 105 angol tiszt esett német fogságba a dieppei vállalkozás során

Berlinből jelentik: (NTL.) Brazília Északi-Amerika nyomására már ez év januárjában megszakította a diplomáciai viszonyt a tengelyhatalmakkal. Ujabb amerikai nyomásra most a brazil kormány forma szerint is hadatüzent Németországnak és Olaszországnak. Brazília már eddig is olyan korlátlanul rendelkezésre állt az észak-amerikai háborús vezetésnek, hogy a formá szerinti hadbalépésnek nincs jelentősége. (MTL.)

Berlinből jelentik: (MTL.) A Német Távirati Iroda levelezője Brazília hadüzenetével kapcsolatban megállapítja, hogy Brazília most érkezett arra a fordulópontra, amelyen az Északamerikai Egyesült Államok látni kívánta: hadat üzent a tengelyhatalmaknak. Ebben a megállapításban már benne is van a lényege annak,

amit Berlinben a braziliai döntéssel kapcsolatban hangsúlyozni kívánnak. Németország egészen a legutóbbi időkig, a sorozatos kihívások ellenére megőrizte nyugalmát Brazíliával szemben, abban a várakozásban, hogy idővel talán mégis csak a józan ész és a belátás kerül tulsúlyra Brazíliában

A jövőben Brazíliára is vér, verejték, és könny vár!

— Ha Washington zsoldjában állóknak, élükön *Aranhával*, mégis sikerült megvalósítaniok régi tervüket, — folytatja a Magyar TI levelezője — akkor csak egy régebbi elhatározás végrehajtásáról lehet szó és nem jöhetnek szóba azok a mondva csinált ürügyek, amiket Rio de Janeiróban felhoznak. Eltekintve attól, hogy vajon beigazolódnak-e ezek az állítások egy pártatlan vizsgálat esetén, a felhozott állítások csak ürügyek arra, hogy szándékukat a jogosság látszatába burkolják. *Roosevelt* nyomására most Brazília is kénytelen volt erre az utra lépni, mint több más délamerikai állam, hogy ezzel leplezze *Roosevelt* és *Churchill* sorozatos kudarcait. *Churchill* szavaival élve, ezek után Brazíliára sem várhat más, mint verejték, vér és könny. Az Egyesült Államok Brazíliában, éppen úgy mint Délamerika más országaiban is, beváltják dollárjaik uszorakamatait és a délamerikai államok szegényebbek lesznek, mint eddig voltak. Amikor a legnagyobb délamerikai állam is eladta magát a dollár csábitásának, örök figyelmeztetés marad a történelem színe előtt: megmértett és könnyűnek találtatott!

Buenosairesből jelentik: (Stefani.) Mint *Monte Videóból* jelentik, *Baldomir* uruguayi államelnök közölte, hogy Uruguay továbbra is megadja Brazíliának a nem hadviselő hatalmaknak kijáró jogokat. (MTL.)

Kaukázus és Leningrad között az egész arcvonalon folynak a harcok

Berlin. (MTL.) A Német TI jelenti, a harcok az egész keleti arcvonalon Kaukázus és Leningrad közti színteror.

tan folynak. A harcok súlypontja változatlanul a déli szakaszon van. Német csapatoknak a hegyterep nehézsége ellenére is sikerült a szovjet csapatokat visszazorítani. A Kaukázustól egészen a Volgáig a hadjárat fődöntéséért folyik a harc. A Kuban folyó alsó

Erős állásokat és uttorlaszokat törtek át a németek a Kaukázusban

Berlin. (MTL.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázusban német és szövetséges csapatok áttörtek erős állásokat és uttorlaszokat. Az ellenség ellentámadásait visszavertük.

A Volgán bombatalálatokkal elsüllyesztettünk egy vontatógőzöst és két teherhajót, egy uszályhajót és négy teherhajót felgyújtottunk.

A doni arcvonal különböző helyein megfúrtottuk az ellenség átkelési kísérleteit.

Kalugától délnyugatra és a rzszevi eréségben visszavertük az ellenség támadásait. Ennek során szombaton 161 páncélos megsemmisítettünk, köztük

86-ot egy hadtest szakaszán, az Ilmenától délkeletre és Leningrad előtt elszigetelt ellenséges előretörések a német elhárító tűzben összeomlottak. A szovjet légiőrszombaton légi harcokban és a légvédelem tevékenysége következtében 122 repülőgépet veszített. Négy repülőgépet nem tért vissza. Egyiptomban német repülőket a szombatra és vasárnapra virradó éjjel sikeresen támadtak több angol repülőteret Alexandria környékén. Német vadászok 4 angol gépet lőttek saját veszteség nélkül. A német légvédelem és a vadászok a megszállt nyugati területek felé berepült angol gépek közül négyet lelőttek

A második kanadai hadosztály parancsnoka is foglyul esett Dieppennél

Berlinből jelentik: (NTL.) A Dieppennél partraszállt és német kézbe került angolok összeszámlálása során kitént, hogy 105 angol tiszt került

német fogságba, köztük van Southam *William Wolwace* tábornok, a második kanadai hadosztály parancsnoka, továbbá két ezredes és 13 törzstiszt. A magasrangú tisztek ilyen nagy százaléka újabb bizonyíték arra, hogy az angol partraszállási vállalkozásnak lényegesen nagyobb céljai voltak, mint azt a britek elhitetni próbálták. (MTL.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 818. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon szombaton élénk felderítő tevékenység folyt. Ellenséges páncélos osztagok betörési kísérletét visszavertük. Az ellenséges

légierő az arcvonal mögötti területeket támadta, de kárt nem okozott. Német vadászok négy támadó gépet lelőttek. Egy hajókaravánt kísérő hadihajónk eltalált egy angol repülőgépet, amely a tengerbe zuhant. (MTL.)

Stalin már nem számít szövetségesei segítségére

Tokióból jelentik: (Stefani.) A *Nishi Nishi* megállapítja, hogy *Stalin* rádiónyilatkozata szerint a szovjet sorsa katonáitól és harcokcsíjaitól függ és nem lehet számítani sem külföldi segítségre, sem a második arcvonal lehetőségére. Ez azt jelenti, hogy a moszkvai értekezlet teljes kr-darccal járt. (MTL.)

Közös parancsnokság alá helyezték az Iránban és Irakban állomásozó brit haderőket

Stockholmból jelentik: (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Londoni közlés szerint az angol hadügyminiszterium hivatalosan bejelentette, hogy az Iránban és Irakban állomásozó haderőket közös parancsnokság alá helyezték. Ezt a tisztséget Sir Henry Mailland *Wilson* tábornokkal töltötték be, aki eddig a 9-ik brit hadseregnek volt parancsnoka és nemrégiben Kairóban megbeszélést folytatott *Churchill* angol miniszterelnökkel. Londonban utalnak arra, hogy katonai szempontból Irán és Irak fontossága lényegesen megnövekedett. A német légiőrs néhány óra alatt eljuthat az iráni határra. A mostani változás nyilvánvalóan kapcsolatban áll a középkeleti katonai tisztségekben bekövetkezett személyi változásokkal.

Zavargások törtek ki két madraszi tartományban

Amszterdamból jelentik: (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Két madraszi körzetben szombaton este zavargások törtek ki — jelenti a brit hírszolgálat. — Az egyik helységben a rendőrök tüzeltek az indiaiak szabadságáért tüntető tömegre.

Rómából jelentik: (MTL.) A *Stefani* jelenti: *Huszein* palesztinai főmufti, a legfelső muzulmán tanács elnöke rádiószózatot intézett az indiai muzulmánokhoz és felhívta őket, hogy a mostani alkalmat az angol iga lerázására minden muzulmán embernek fel kell használnia. Nem szabad tovább segítenie az elnyomókat. Minden muzulmán a hinduk ügyével rokonszenvez

Új keresztény üzlet

Órák, ékszerek

és kegytárgyak nagy választékban.

Javításokat pontosan eszközölk. Aranyat, ezüstöt, briliánst napi áron veszek

Viktor Árpád órás és ékszerész

Rákóczi-ut 3 (v. Herbst üzlet)

Ezen a télen nem divat a bunda

Példaadó eredményt várunk a kedden meginduló gyűjtéstől

Minden nélkülözhető meleg ruhadarabot oda kell adnunk honvédeinknek

Nagyvárad. Saját tud. Kedden reggel országoserte s így nálunk is megindul a gyűjtés honvédeink meleg téli ruhával való ellátására. A gyűjtést leventéink fogják végezni. Hisszük, akarjuk hinni, hogy nem vallunk szégyent a külső front előtt. Katonáink számtalan diadalmas csatában állták már meg a helyüket. Ez egyszer rajtunk a sor. Olyan fényes bizonyítást kell adnunk annak, hogy teljesen megértettük az ügy fontosságát, hogy senki se vethessen reánk az eredmény miatt. Emlékezzünk a németek hasonló gyűjtésére. Világraszóló sikere volt a gyűjtésnek. A felajánlott holmik nagyrésze elegáns, finom bunda, szörme volt. Most is erre van szükség.

A szegények szívesen adnának, de sincs mit adniuk. Most az egyszer a tehetősekre vár az áldozathozatal. Azokra, akiknek szekrényében talán két bunda is várja naftalinfelhő között a téli kirakatozást. Azokra, akik talán még egy második, vagy harmadik bundáról álmodoznak. Nem mondhatunk mást, csak annyit: oda kell adni. Mert nekünk itthon csak divat, vagy legjobb esetben kényelem, az orosz fronton pedig életmentő ruhadarab lesz. Arra nem is mérünk gondolni, hogy a gyűjtés eredménye nem lesz kielégítő. Nem lehet. Nem szabad engednünk. Le kell küzdenünk a rossz szokást, a kapzsi féltést, amely mindig másokat szeretne látni az adakosok között, míg ő maga száz és ezer ökot talál a félrevonuláira. Ezen a télen ujjal fogunk mutatni azokra, akik itthon bundákban fognak pávaskodni. Bizony, nem lesz ajánlatos így mutatkozni!

Még valamit. A zsidók is tartoznak adni. Itt keresték vagyonukat, itt éltek biztonságban, sokkal nagyobbban, mint bárhol a világon. Legelembb ember kötelességük adni már csak azért is, mert náluk van a legtöbb használható holmi.

Milyen ruha kell a 30—40 fokban hidegben?

Oroszországban szélsőséges kontinentális időjárás uralkodik. Ránkérve legszigorúbb és legfenyegetőbb a tél. Hónapokon keresztül 30—40 fokos hideg uralkodik, hófúvásokkal és hatalmas szelekkel váltakozva. Azokra, akik az időjárásnak ezt a szélsőséget nem ismerik, az orosz tél katasztrófális lehet. Mindannyiunk előtt ott lebeg Napoleon téli háborúja, amely ezrelék szedte az áldozatokat és mondhatni oszkaalóvén nélkül pusztította el a francia hadsereget. Az orosz nép évezredek folytán kitanulta, hogyan lehet védekezni a télnak kegyetlensége ellen s így választotta meg ruházatát és alakította át életmódját az időjárásnak megfelelően.

Ha oroszokat látunk téli öltözetben, fűnkénytelenül az a véleményünk, hogy a ruhájukat nagyon rosszul szabták, a bunda pedig esztelenül nagy. A hideg elleni védekezésnek azonban legcélszerűbb talán a legegyszerűbb módja is a bőrázó öltözködés. A test felmelegíti a levegőt maga körül, ez a meleg levegő megreked a ruha redőiben és meleg védő réteget létesít a test körül. Minél több réteget van a ruha rajtuk, annál melegebb. Fokozza a ruha melegségét az is, hogyha a nyílások körül kézfejtől, nyaknál, lábánál beszűkül, tehát nem enged, hogy a meleg levegő kihűljék ruhából.

Milyen legyen tehát az öltözködés?

Az alsóruha legyen bő, likacsos, puha anyagból, kötve, vagy horgolva, seteg lazán szövve. A merev, kemény vászon nem melegít. Elszorítva sehose legyen a testen, mert akkor a vérkeringést akadályozza, főleg tehát a kéz és a lábfejnél ne legyen szoros, éppen csak a testhez simuljon. A felsőruha is legyen puha, ritka szövésű és sehose szorítson. Jó, ha a nyak jó magasan gombolódik, a kabátujjak és a nadrágszárak pedig csuklónál, illetőleg bokánál beszűkülnek. Felsőkabátnak legmegfelelőbb a bunda, belől prémmel, mert a levegő itt is megreked a szőrzet között és felmelegíti a testet. A prém fölé legmegfelelőbb, ha szél és esőálló vitorlavászon réteg kerül. Ezen nem fújhat át a szél, a test által felmelegedett levegő tehát nem távozhatsz el és a test nem tud lehűlni.

Milyen legyen a sapka és a kesztyű?

A fej védekezéséhez legalkalmasabb a szőrrel bélelt bő sapka, vagy kucema. Minél többet fedjen el a fejből, csak éppen a legszükségesebb rész maradjon szabadon, szem, fül, orrnyílások. 1914—18-ban sok hősapkát kötöttek, de ezek nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Mért rosszul alkalmazták azokat. Porózus, kötött, vagy horgolt

gyapjuanyag, szélben nem tartja a meleget, mert a szél átfúj rajta, az esőt pedig beszívja. Az akkori típusú hősapkát tehát csak abban az esetben lehet használni, ha egy külső szél és vízhatlan réteggel borítjuk. A sapkának ne legyen redője, gyűrődése, mert a hó megfeszül benne, megolvad, jéggé fagy és nagyobb kárt okozhat, mint amennyi meleget tárolna. Sapkának legmegfelelőbb a jó, vagy kívül-belül prémes kucema, fülig behúzza. Itt is fontos, hogy bő legyen, ne szorítsa a fejét.

A kesztyű bő legyen, egy vagy kétujjas, prémmel bélelt, kívül vízhatlan vászonnal fedve. A szűk kesztyű rosszabb, mint a meztelen kéz, mert elszorítja a hajszálereket a bőrben, a bőr lehül és hamar megfagy. A megfagyás oka az, hogy az érző idegek ingerlékenysége a hideg következtében alacsonyabb s így nemcsak a hideg, hanem a tapintó és fájdalomérzés is tompul, az érzés egészen elvész, a szervezet tehát nem védekezik a lehűlés ellen, hiszen már nem is érzi azt és így fagyhat el keze, lába, orra, füle stb.

Lábbelinek egyedül alkalmas a bőrből vagy még inkább nemezsből készült. A nemez ugyanis még rosszabb hővezető. Fontos, hogy a csizma jó néhány számmal nagyobb legyen, ne tudjon feszülni sehol, a csizma és a test között lévő részt pedig lazán ki kell tölteni

puha ruhaneművel. Emlékünkben van még az első világháború, amelynek első telén igen sok katonánk lába fagyott el a szűk bakancs és feszesre csavart lábszárvédő miatt.

Mi az, amit a katonaság használni tud? Fehérneműből minden kötöttáru megfelelő, a vászonnemű is jó, de puha és többször mosott legyen. Jó a vastag harisnya és a jégzokni. Fehérneműre jöhet gyapjú, esetleg pamutpullover, vagy szveter, lehetőleg csuklóig érő, vagy csuklónál visszahajtott ujjakkal, magas nyakkal. Jó az érmelegítő is, ha az puha és eltömi a kabát nyílását. Ha azonban a kabát ujjá eláll tőle, semmit sem ér, mert mellette léghuzat támad és hűti a testet. A katonai zubbony megfelelő a téli időjáráshoz, a buggyos nadrág is jó, csak arra vigyázzunk, hogy térd alatt ne legyen szoros, ne nehezítsa a vérkeringést.

A polgári lakosság hathatósan támogathatja a hadsereget, ha prémmel ad. Lehet könnyű, puha prém, vagy pedig vastagabb, merevebb is. Ezt a hadsereg mind fel tudja használni. A puha prémből zubbony alá bekeset csinálhat, a merevebb prémet pedig bundának, vagy bundabélésnek használhatja fel. A puha prémből kesztyűt, fülvédőt, sapkabélést is lehet készíteni. A kötött gyapju- vagy pamutáruból ugyanilyen ruhadarabok készíthetők.

Mennyit adjon a polgári lakosság? Mindent, amire mulhatatlanul nincs szüksége, mert kötelességünk, hogy teljes biztonsággal és 100 százalékon felül el tudjuk látni katonáinkat. Mindenki előtt az lebegjen, hogy a hadsereg az itthonmaradottak helyett vigyáz odakint és hogyha egy emberünk is szükségét szenved, abból reánk, a belső frontra is hátrány származik.

Szeptember 27-én lesz Debrecenben dr. Bánáss László ünnepélyes beiktatása

A világiak apostolkodásáról, az iskola fontosságáról, a szegények gondozásáról beszélt az új prépost-plébános bemutatkozása alkalmával

Debrecenből jelentik: A debreceni római katolikus egyházközség tanácsa szombaton délután a piarista gimnázium tanácstermében ülést tartott dr. Ruffly Varga Kálmán elnöklésével, aki megnyitóját után küldöttséget jelölt ki az egyházközség új plébánosa, dr. Bánáss László prépost-kanonok ünnepélyes meghívására. Mielőtt erre sor került volna, Mellau Márton pápai prelátus tájékoztatta a tanácsot, hogy az ünnepélyes aktus a beiktatást végző dr. Schéffler János szatmári püspök egyéb elítéltsége miatt az eredetileg tervezett szeptember 20-ai helyett 27-én lesz.

A küldöttség kíséretében a terepre lépő dr. Bánáss László prépost-plébánost a jelenlevők meleg ovációban részesítik. Az egyházközség tanácsa nevében dr. Ruffly Varga Kálmán elnök köszöntötte, majd beszédében

örömenek adott kifejezést, hogy személyében kiváló egyéniség került a debreceni egyházközség élére. Benne megfelelő tetterős vezért lát a háború utáni nagy építőmunka irányítására.

Eszéde további részében az elnök ravilágított az egyház jövő törekvéseire. Mindenekelőtt törekedni fog arra, hogy a 28.000-es számaránynak megfelelően érvényesülhessen, mert ma ezen a téren hátrány mutatkozik. Fokozott gondot fordítanak a külsőségi és tanyai hívek lelki gondozására. Ezt a célt szolgálja a szerzetesrendek letelepítése. Igen figyelemreméltó az a törekvés, mely a Szent Anna-utca kiszélesítésére irányul, hogy ezáltal a nemrég gyönyörűen reandbehozott templom jobban kiemelkedhessék művészi formáival a környezetből.

kát kifejezni. Régen az egyház csak a papság dolga volt, a hívek semmiből sem vették ki részüket. Ezzel szemben a megszállás éveiben Erdélyben a világiak nyújtották a legnagyobb támogatást, ha baj volt. Rómában, Genfben és Párizsban ők szálltak sikra, első-sorban az Egyházzért.

A holnapért kell dolgozni

Ezután hangsúlyozta az Egyháztanács fontos szerepét az egyházközség életében. Ez a szív, lélek. Előjárónak, elhárósnak kell lennie mindenkiben, mert példájuk nyomán a többiek is segítenek.

— A mi tevékenységünk — mondotta a továbbiakban — már nem máé. A holnapért kell dolgozni különösen ma, amikor a holnap oly erősen erőszakosan és bizonytalanul kopog. Ugy kell felvértetni magunkat, hogy minden készen találjon, ne érijen meglepetés.

Szólt ezután dr. Bánáss László a katolikus és a magyarság csodás összhangjáról és szembesült azzal a váddal, hogy ha valaki katolikus, nem lehet jómagyár. Ezután kérte a közölköző munkához a tanács segítségét, mert Debrecenben nagyot kell alkotni! Debrecen katolikusága nem a plébánosé, akit bármikor elhelyezhetnek, hanem a tanácsé, mely mindig itt marad. Nagy helyeslést kísérve jelentet-

Dr. Bánáss László programbeszéde

A jelenlevők lelkes éltetése közben emelkedett szólásra ezután dr. Bánáss László prépost-kanonok és beszéde első részében megragadóan ismertette azt az utat, melyen a debreceni plébánia vezetése eljutott. A dolgok menetében gondviselészerűséget lát, mert 22 évvel ezelőtt már kísértett életében Debrecen, de akkor inkább Nagyváradot választotta s ezáltal a

későbbi kisebbségi harcok közepébe került. Ennek következménye lett, hogy Nagyszalontára került s a „kálvinista Póma” e kisebb másában felkészülhetett a debreceni munkára. A kisebbségi élet szolgáltatta azt a tapasztalatot, amelyet az egyház általában nem ismer, vagyis, hogy az egyház csakis a világiak együttműködésével tud igazán eredményes mun-

te ki, hogy „minden igyekezetemmel törekszem arra, hogy jó debreceni legyenek.

Hangsúlyozta ezután az iskola felbecsülhetetlen fontosságát, szölt a katolikus öntudatra nevelés fontosságáról, melyet főleg példaadással lehet elmélyíteni. Igen figyelemre méltó volt az intelligencia és a szegényebb tömegek viszonyáról szóló megállapítása. Míg az előbbi maga dönt hovatartozásáról, addig az utóbbihoz hozzá kell menni.

— Nagy tömeg van, amely nincs kezünkben — mondotta — s ez a fő-
leg, amely csinál mindent, francia forradalmát és öszirózsás forradalmát. Erre a tömegre nagy gondom lesz.

szeretettel fordulok feléjük, hogy érezzék: segítségükre vagyunk. Példát akarunk statuálni, hogy ebben a tekintetben Debrecen fog Pécs után következni.

Külön kihangsúlyozta dr. Bánáss László, hogy ebben a munkában csak is a szeretettel lehet eredményt elérni majd szölt a hitélet elmélyítéséről, a Gondviselésre építésről, végül pedig a tanács bizalmát, szeretetét és támogatását kérte.

Nagyhatású beszéde után tájékoztatásokat adott a préposti beiktatásra vonatkozólag, melyen a püspökön kívül számos magasrangú egyházi és világi előkelőség vész részt. Az ezzel kapcsolatos teendők végzésére bizott-

Ruhái élettartamát meghosszabbítja

garantált száraz vegytisztítással a

V E G H festőgyár

Bémer-tér 2. Lilliom-u. 13. Szent László-tér 12.

ságot jelölek ki, melynek tagjai: Wolfinau József, Batori József dr. Szőrményi Béla, Galamb Ferenc, Járján Oszkar, Kummergruber Emil és Mellau Márton.

Az ülést dr. Ruffy Varga Kálmán elnök rekesztette be.

Lenézünk. A géppuskatűz végigzúroz egy kocsiszlopon... Megint a gépet nézzük... Magasba húz hatalmas lendülettel, de csak azért, hogy ívbe fordulva, újra ráfordulhasson céljára, még alacsonyabban.

Körözünk, fordulunk, egy pillanatra letűnik a szemünk elől a vadászok kis csoportja, azután megint látjuk őket. Testvéri rendben támad újra, mind a hat „héja”!

Most megint fölhúznak a magasba és fölzárkóznak szabályos ékelekbe.

Azután nyugatnak fordul a gépek orra s elbúcsúznak egymástól a vadász és bombázórajok.

Raták nem mutatkoztak.

Erezzük, hogy ismét eredményes munkát végeztünk. S valami fölzabaldult érzéssel s hálásóhajjal búzunk, huzunk dörgő motorjainkkal, repülőalapunk felé...

Vitéz Szabó István,
hadapródormester.

Légi ütközet, amelyben „Horthy főhadnagy úr” is résztvett

— A honvéd haditudósító század közlése —

Ezúttal nem váratlanul ér hennünket a hajnali ébresztő. A bevetésre szóló parancs már este megérkezett.

„Támadja meg — így rendelkezett — háromnegyed négy órakor, két rajjal, egyszeri rácsapásban X. helységet. A helységben nagyszámú ellenség rejtőzik. Jelentések szerint több ellenséges üteg is állásban van. Ezenkívül jelentős páncélos erők. A rácsapásnak saját páncélosaink előrevetését is szolgálnia kell. A célterület fölött félnégy órakor zuhanóbombázó század hajt végre támadást. A legteret hat saját vadászgép biztosítja.”

A szőbanforgó helységet a bombázó század jól ismeri. Több ízben okoztuk már elkecséritő órákat ennek a terület résznek, ott a Don mellett.

A földat most is érdekes, mint mindig. Azaz: még érdekesebb, mert zuhanóbombázókkal kombinált támadásról van szó.

Mindenki menni akar! Viszátárhathatlanul. Engem a bombázókhoz osztanak be haditudósításra.

Pirkadó szürkületben dühösen dobognak a bombázókötélék motorjai is. A láthatár olyan, mintha arany és bíborfesték ömlött volna szét rajta. Dúrra szél csapdos a légesavarok körül. Harsog, csattog a levegő... Kivételesen a vezérgépre kerülök. Inokay ez az az idő, a segédpilótáulésbe.

Hosszú ideig nem figyelem a földet. Versenyt kutatjuk a légtérrel vadászaink után, a századosal. Ki veszi észre őket előbb?

— A díj — mondotta az imént a százados — egy szelét csokoládé!

Kísérőgépeink kisse lemaradnak, ahogy erősebb emelkedésbe kezdünk. A hajnal közben mind józánabb, mind világosabb. Elérjük a 2500 métert. Ma ez a támadómagasság. Éppen időben kapkodunk föl, mert pillanatok múlva már élénk tűnik a Don. Ezen a szőlőszőlőn már tanácsos a nagy magasság.

„Mintha óriási izzó parazsakkal labdázának odalenn”

Vadászainkat még mindig nem látjuk. Bizonyára előrerepültek a célterület fölé s ott várnak hennünket. Körül 3 óra 40 percet mutat. Még öt percünk van a támadás kezdetéig.

A föld továbbra is párat pipál, de a mind élesebbé váló szürkület már jobb látást biztosít. Egy pillanattal előbb még semmit sem vettém észre. Csapán az utak örök, végtelen, szakadatlan mozgalmá tünt szemem elé. Most átmenet nélkül, egyszerre a legadázabb viaskodás: egy hajnali csata fényei villámlanak föl hozzánk. Közvetlenül a célterület előtt vagyunk.

let előtt vagyunk. S egyszerre sok a „látóval”. Jobbra, az alattunk futó mezősegre tapad a tekintetem. A legszínesebb és legszörnyűbb „tűzijáték” folyik itt hajnali háromnegyed négy órakor. Tüzérségi párbaj!...

Ha nem volna ennyire megdöbbentő, talán gyönyörködtetné s elkápráztatná az embert, szakadatlanul villogó, rőt fényekkel. Mintha csak óriási, izzó parazsakkal labdázának odalenn. Röpöködnék a tüzesgolyók. Az egyik jön: becsapódik!... Föld és sűrű szikraeső röpököd szerte, föl a levegőbe... És emberek is!... Sebek és halál... Visszafelér a másik visorgó dühvel.

És egyik megy a másik után végtelen sorokban... Tíz... húsz... harminc... ötven... temérdek!

Gépünk továbbhúz.

Zuhanók „játéka”

Valami ég ott lenn előttünk. Egyre több tüzes, izzó pontot veszek észre. Van valami hosszú tüzes vonal is alattunk. S ezek a tüzek nem alezának el. Világítanak félelmetesen.

Elfut róluk a szemem. Jobbra, távolabb, a kanyargó Donon túl, lángolva vár ránk a cél. Sebes játék, villámgyors esapongás cikázik fölötté. Mint zivatar előtt a fecskék, olyan sűrű rajokban és olyan alacsonyan szárnyalnak még mindig az előttünk és alattunk lévő légtérben a zuhanóbombázók!

A cél fölé érkezünk

S egyszerre megpillantom a kiszemelt szűkebb célt!

Tér... Rajta számtalan gépköcsi, harcoköcsi, egymás hegyén-hátán összezúfolva...

Már hullik is rá egy hatos sorozat.

A következő oldás délebbre talál. Rettentő füstgomolyag tör fel a hat tüzpont fölvilágása nyomán.

A harmadik sorozat: a külvárosban működő ütegnék szől. Téli lalát! Még

Gökáznak, lécsapának s ezélebeesen húznak föl utána... Legalább húsz percet tart már ez a „hancurozás.”

Váratlanul erős légvédelmi tüzet kapunk. Mindég, tovább. A város külső részein úgy látszik, sértetlenek még az ellenséges ütegek.

Pontosan észak-déli irányban repülünk rá a célra.

A hársorok között: hatalmas, ezéles tüztenger lóhóg. Arrább valami raktárféle ég. Mellette jobbról és előtte is: lóhógó tüzesómo.

mielőtt a füstgomolyag föltörné, három löveget látok fölvágnóni. Mintha csak játékszerek lennének...

Második rajunk a helységbe vezető keleti úttorkolatot támadja. Végtelen, nyüzsgő köcsisör vonaglik rajta... De nem érek rá ámuldozni a tüzesapások pontosságán, mert a rádiósunk kiált felénk:

— Itt vannak a vadászok! — ordítja lelkesen

„A Horthy főhadnagy úr gépe”

Valóban. Nemcsak itt vannak, hanem már régen itt is lehettek. A fölöttünk lévő foszlányos felhőrongyokból csapnak alá...

Legalább 500 méterrel magasabban cirkálhattak, mint mi. Most látva, hogy támadásunk sikerült: alarólunk és villámsebésben. Örvendezve — mintha csak játészának — repdesnek körül bennünket.

Megszétem a szemem. Kereseim, kutatom azt a gépet köztűs. Káprázatos sebességgel suhannak keresztül-kasul a levegőben... Csöppet sem könnyű felismerni őket!

— Vajjon melyik az? — kémlelődöm egyre nyugtalanabb szívveréssel. Talán a látceövel...

Igen! Ott van! Hála Istennek! És mutatom:

— A... főhadnagy úr... Horthy főhadnagy úr gépe!

Tisztán, pontosan látom; le tudom olvasni a számát... Most távolodik tőlünk, de azért

tisztán látszik: a legnagyobb sebességgel húz rá a városra, büszkén, mérészen, mint valami erős, harcós, győzelmes madár. Alánk erőszakodik kisse... Ő kezdi a rácsapást! S a nyomában a többi „héja”... Így vágódnak le a mélybe, mint az igazzi héjak.

— Horthy főhadnagy úr csap le elősnek! — kiáltja kipirult arccal a rádiósunk s mi csak a fejünkkel intünk boldogan, hogy: látjuk!

Most tüzesóvak csapnak ki a géppuskájából. Félúton nyitotta meg a géppuskák tüzeit.

Kiknek a fellebbezéseit tárgyalja szerdán a II. számú adófelszólamlási bizottság?

A II. számú adófelszólamlási bizottság a Dobó Katica Polgári Leányiskola (vált Notre Dame de Sion) helyiségében, Horthy Miklós-ut 36. számú helyiségében 1942. augusztus 26-án, délután 3 órakor az alábbiak adófellebbezéseit tárgyalja: Indig Izrael Baross-utca 9. Pap Józsefné Hattyu-utca 19. Sterk Albert Hunyadi János-utca 6. Gottlieb Sándor Hunyadi János-utca 2. Malcsz Haszkél Hunyadi János-utca 6. Özv. Schneider Simonné Hunyadi János-utca 2. Husz Máyer József Hunyadi János-utca 6. Dávidovics Jenő Hunyadi János-utca 6. Klein Mórné Hunyadi János-utca 2. Feldmann Jenőné Hunyadi János-utca 6. Zeimermann Miklós Hunyadi János-utca 4. Rebelés Mihály Szent Anna-utca 4. Jungel József Szent József-utca 62. Bereczki Erzsébet Török Ignác-utca 17. Haliczky Győző Bástyá-utca 3. Özv. Petneházy Tamásné Alsó-Köröscsölde 5. Barta Sándor Hid-utca 23. Mona Sándor Balogh Máté-utca 10. László Sámuel Löcsei-utca 1. Özv. Lini Vendelné Iskola-utca 7. Kovács Gyula góf Tisza István-utca 13. Holdi Endre Uspor-utca 11. Özv. Bodorosik Jánosné Templom-tér 33. Risztics József Templom-tér 31. Löwi József Mátyás király-utca 66. Goldstein Sándor Mátyás király-utca 85. Zalder László Weselényi-utca 5. Schwartz Sándor Kolozvári-utca 19. Özv. Cguité Edéné Balassa-utca 2.

Orbán Sándor.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Egy két az anyakönyvek tükrében

SZÜLETÉS. Boros János tüzérmester leánya Ilona, Rozália. Gyarmati József napszámos fia József. Szücs Károly Máv. fékező leánya Julianna, Erzsébet. Zakar Kálmán kovácssegéd fia Kálmán. Pap György napszámos leánya Valéria. Árvai József szobafestősegéd fia József. Bancsik Sándor tisztviselő fia Sándor. Buzási József szabósegéd fia József. Rogozsinszky Jenő földműves leánya Zsuzsanna, Mária. Csiki Zsigmond magántisztviselő fia Péter, László. Papp Károly timárség leánya Ibolya. Pető Lajos földműves leánya Erzsébet. Kun Imre m. kir. postai műszerész fia Imre, Zoltán. Volf Oszkár mázolósegéd leánya Mária, Ilona. Dr. Szűts József kereskedő leánya Klára. Megyeri József harisnyagyáros fia József, István. Vajna Imre molnársegéd leánya Margit. Madas István szabómester fia László, Sándor. Magda Gábor vasesztergályossegéd fia Gábor. Zsolnai Gyula szobafestősegéd leánya Ilona. Hudea László posta altiszt fia Endre, Sándor. Sebestyén István cipészsegéd leánya Éva, Ida. Bencze József uradalmi intéző fia József. Hodossy József közüzemi tisztviselő fia József, Sándor, Géza. Kocsis Ferenc Máv. lakatos leánya Katalin, Margit. Nehéz Ferenc gazdasági cseléd leánya: utónevét nem kapott. Barát István géplakatos leánya Irén. Bálint István fodrászmester fia István. Orosz János kocsis leánya Ilona. Hajbók Emil Máv. díjnok fia Emil. Lajos. Csatlós István elektrótechnikus leánya Anna, Mária. Dr. Kardos István kereskedő fia András. Dombi József üvegiszóló leánya Katalin. Szováthy Zoltán uradalmi kerülő leánya Irén. Kiss György napszámos leánya Livia, Jolán. Nemesi Mihály földműves fia István, János. Biró Sándor korcsmáros leánya Magdolna, Mária. Hoble Demeter földműves leánya Aranka. Huszti József napszámos leánya Erzsébet, Magdolna.

HAZASSÁG. Szakács János városi üzemi tisztviselő és Török Magdolna. Vincze Károly bankigazgató és Barabás Hedvig. Risztics Milán kéményseprősegéd és Farkas Róza. Bognár Ferenc ékszerészsegéd és Lőrincz Erzsébet. Kolompár Mihály piaci árus és Lakatos Zsuzsanna. Steiner György gépészmérnök és Holló Olga. Mittelman Alfréd kötősegéd és Blum Éva. Parizsek Mihály földműves és Juhas Mária. Vashegyi Béla magántisztviselő és Wieder Livia. Szotyori Mihály kerítéssegéd és Szerző Jolán.

HALÁLOZÁS. Sipos József 3 hónapos. Tóth Margit 7 és fél hónapos. Lázár Sándor 21 hónapos. Szilágyi Miklós 30 éves. Mermeze István 3 hónapos. Özv. Ábrahám Péterné sz. Katona Anna 70 éves. Gile Jánosné sz. Bogyé Virág 30 éves. Majos Demeter 31 éves. Danila Tivadar 63 év. Kovács Attila 9 hónapos. Özv. Farkas Józsefné sz. Nánási Róza 81 éves. Szabó Kálmán 51 éves. Bereczki Zsuzsanna 82 éves. Nehéz (utónevét nem kapott leány) 5 perc. Röllich Lajos 77 éves. Nagy Mária 11 hó. Stemler Anna 6 hó. Ráduly Lajosné sz. Szabó Julia 66 év. Gergely Sándor 31 éves. Özv. Bognár Jánosné sz. Matusz Julia. Segestýén Demeter 5 hó. Szatmári Edit 10 hó. Katona Margit 6 hónap. Goldring Juda 70 év. Saja

Imréné sz. Szabó Eszter 59 éves. Özv. Vasili Mihályné sz. Kojta Mária 66 éves. Hang János 65 éves. Tasnádi József 27 éves. Ruzs Gergelyné sz. Sárközi Zsuzsanna 44 éves. Goron Margit 18 hó. Vadász Sándor 61 év.

Varga József 66 év. Budai József 5 hó. Müller Ibolya 9 hó. Krumholz Tibor 2 hó. Ille Lőrinczné sz. Pávek Anna 37 év. B. Szabó András 1 év. Bonác György 63 év. Özv. Kovács Józsefné sz. Jánki Zsuzsanna.

Csökken a tanítási anyag a gimnáziumokban

Szeptember 30-ig új tanmenetet készítenek és azt jóváhagyás végett a tankerületi főigazgatósághoz terjesztik fel

A Magyar Tudósító jelenti: A kultuszminiszter a most kezdődő tanévről vonatkozóan módosította a gimnáziumi és leánygimnáziumi tantervet és ennek során a tanítási anyagot több tantárgynál lényegesen csökkentette. Ezzel kapcsolatban a kultuszminiszter külön rendeletet intézett az érdekelt tanügyi hatóságokhoz, amelyeket felszólított, hogy a tanítási anyag csökkentését az új tanév megnyitása után rendkívüli értekezleten behatóan beszéljék meg. A magyar nyelvből a IV. osztályban, a földrajzból és néprajzból a VII. osztályban,

a latin nyelvből a VIII. osztályban, természetrajzból a V. osztályban, vegytanból a VII. osztályban, a természettanból a III., VII. és VIII. osztályban, végül a mennyiségtanból a II. osztályban új tanmenetet kell készíteni és azt szeptember 30-ig jóváhagyás végett fel kell terjeszteni a tankerületi főigazgatósághoz. A tankönyvek változatlanok maradnak. A VII. osztályban a természettan olyan részeinek tárgyalásakor, amelyek a tankönyvben nincsenek benne, a tanulók a legszükségesebb fogalmakról egészen rövid jegyzeteket készítenek.

Nagyszabású lóverseny lesz Nagyváradon szeptember 6-án és 8-án

Négy németországi úrlovasnő is benevezett a versenyre

Nagyvárad. Saját tud. Az Úrlovasok Szövetkezete szeptember 6-án és 8-án nagyszabású lóversenyt rendez Nagyváradon, amelynek futamaiban bel- és külföldi úrlovasnők, úrlovasok és zso-kék vesznek részt. Mindkét versenyen sík-, gát- és alulversenyek kerülnek lefutásra.

Az Úrlovasok Szövetkezete nagy áldozathozással rendez meg Nagyváradon ezt az országos, sőt nemzetközi jellegű versenyt, amelyet Budapestben kétségtelenül nagyobb erkölcsi és anyagi siker kilátásával rendezhetett volna meg, de a lósport népszerűtésének szempontjait és az a körülmény, hogy Nagyváradnak nagy versenyhagyományai vannak már, arra indította a szövetkezetet, hogy ezt a várost válassza ki a verseny színhelyéül. Döntő lehetett a választásnál annak figyelembevétele is, hogy Nagyváradon a magyar hadsereg bevonulásának második évfordulóján nagy ünnepségek lesznek, amelyekre sok előkelőség és nagyszámú érdeklődő közönség érkezik a fővárosból és a vidékről. Kétségtelen, hogy a lóversenynek meg lesz a kellő sikere minden vonatkozásban.

Készül a versenypálya a repülőtéren

A verseny előkészületeit Nagyváradon Ehrnberger százados végzi. A pálya a repülőtéren lesz, ahol már több mint egy hónapja nagyarányú munkálatok folynak, az alkalmi jellegű lóversenytér megépítésére és berendezésére. A napokban Nagyváradon járt az Úrlovasok Szövetkezete részéről Geiszt Gyula földbirtokos, a szövetkezet elnöke, Magyar Balázs, a szövetkezet titkára és Huszka Viktor totalizátorvezető, akik megtekintették a készülő pályát és azt minden tekintetben kifogástalannak találták. Ugy nyilatkoztak, hogy ilyen kitűnő pályát még nem láttak vidéken.

A kiírt versenyszámok között több olyan van, amelyek a versenynek nagyváradi jellegű kölcsönöznek. Ezek a Gróf Tisza István emlékverseny, a báró Mannerheim Ernő emlékverseny, a Székelyhídi díj, a Püspöktúró díj, a Félixfürdő díj, a Nagyvárad-i gátverseny, a Biharvármegyei díj, míg a Királyhágói díj bizonyos erdélyi jellegű hangulatos ki.

Versenylóvat is nyerhet a szerencsés néző

A verseny természetesen totalizátorrel, bukméker- és befutófogadással lesz egybekötve. Különös érdekességet kölcsönöz a versenynek, hogy sorsolási hendikep is lefutásra kerül, melynek során minden nézőnek — külön sorsjegy váltása nélkül — esélye lehet arra, hogy egy győztes versenylóvat nyerjen. Aki nem tud mit kezdeni a nyert versenylóval, az ott a helyszínen elárvereztetheti paripáját.

Márle országos, sőt nemzetközi viszonylatban is nagy érdeklődés nyilvánul meg a verseny iránt. Az első nevezési határidő augusztus 21-én járt le és ennek eredményeként minden kiírt versenyszámra átlag 24 versenyző jelentkezett. Németországból is négy kiváló úrlovasnő nevezett be, csupán hölgyek mert a háború miatt úrlovasok külföldön nem szerepelhetnek. A következő nevezési határidők augusztus 25-én és 26-án járnak le, amelyek eredményeit később közlik.

A verseny rendezőse szeptember elején kezdi közzétenni a részletes sorsrendet. A lósport kedvelői számára nagy esemény lesz ez a kétnapos verseny és bizonyos, hogy az a nagy tömeg érdeklődésére is számot tarthat. A telépi díjak nem lesznek magasak. Első hely 3 pengő, második hely 1 pengő, harmadik hely 1 pengő.

A szeptember 6-iki és 8-iki versenyek erkölcsi és anyagi sikerétől függ, hogy az Úrlovasok Szövetkezete más alkalmi

makkor is rendez-e versenyt Nagyváradon, vagy pedig lemond arról, hogy Nagyvárad versenytradiícióját továbbfejlesztési igyekezzék.

Lehet-e rozstot búzára becserélni?

A Magyar Tudósító jelenti: A gazdák körében kérdés merült fel, hogy a kenyérgabona szükségletre visszahagyott rozst nem cserélhető-e be búzára? A kérdéssel kapcsolatban illetékes hely közlése szerint a rozstot búzára a fennálló rendelkezések értelmében a Hombár, vagy annak bizományosa nem cserélhet be. Kenyérkészületen belül más őstermelőnek kenyérszükségletére visszahagyott búzájával azonban cserélhet, vagyis ezt a cserét őstermelők kenyérgabona szükségletükön belül egymás között megtehetik. A központi készlethől azonban búzát rozstermelők részére kenyérgabonájuk kicserélése céljából kiutalni, vagy kicserélni nem lehet.

Ellenőrzik a forgalomba kerülő talpvédők minőségét

A cipőkkel való takarékoskodás sok különböző pótlóanyag mellett sokfajta talpvédő forgalombahozatalát is eredményezte. Nemcsak vaslemezekből készülnek talpvédők, hanem bőrhulladékból is. A Lábbeli Központ most elhatározta, hogy szigorúan fogja ellenőrizni a hulladékból készült bőrtalpvédők forgalombahozatalát és kizárólag olyan minőségű talpvédőkre utal majd ki bőrhulladékokat, amelyek a célnak tényleg megfelelnek. A most forgalomban lévő talpvédők nagyrésze ugyanis egyáltalán nem szolgálja a kívánt célt, mert puhák, nedvszívók, könnyen kopnak, a talpköbél rövid viselés után kihullanak és kényelmetlenné teszik a járást is. Amellett ez a rendszer sok bőrhulladékot vont el a cipészkiipar elől, amely pedig a kisebb-nagyobb darab- és bőrhulladékot mozaik-talpakká állíthatná össze. A bejelentett ellenőrzési eljárás véget fog vetni a visszaéléseknek és egyaránt fogja szolgálni úgy a köz, mint a fogyasztók egyéni érdekét. (Magy. Tud.)

Mikor avítják ki a Törkölő útját?

Nagyvárad. A Törkölő út mintegy 40 család lakója panasszal fordult szerkesztőségünkhöz. Feleltették, hogy az úgynevezett „Cibere” dűllön az út teljesen járhatatlan, ha az esős évszak bekövetkezik.

Ez év elején kérték a város vezetőségét, hogy a körülbelül 160 méter hosszú út tegyék járhatóvá, de mindössze annyi történt, hogy az út két partját lenyesték és az agyagos földet elterítették. Ennek előnye az, hogy az esős időben járhatatlan, különösen az iskolás gyermekeknek. A lakók legalább egy villanylámpa felszerelését kérik a várostól.

Kérelmüket már néhány hete eljuttatták a illetékes hivatalhoz, de még eddig intézkedés nem történt. Ezért kérték fel lapunkat, hogy újból tolmácsoljuk égetően sürgős kérésüket, remélve, hogy azt teljesítik.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

HŐSI HALÁLT HALT A NÉMET PROPAGANDAÜGYI MINISZTERIUM KÜLFÖLDI SAJTÓOSZTÁLYÁNAK VÉZETŐJE. Krakkból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté. Boemer Károly miniszteriumi igazgató, a német birodalmi propagandaügyi miniszterium külföldi sajtóosztályának vezetője, aki mint főhadnagy részt vett a charkovi harcokban, vasárnap a krakkói kórházban belehalt sebesülésébe. Boemer Károly 43 éves volt.

KÖZVETLEN LÉGI FORGALOM KAIRÓ ÉS NEWYORK KÖZÖTT. Tunishól jelentik: (MTI.) A NTL. jelenti. Mint a kairói rádió jelenti. Kairó és Newyork között megnyílt a közvetlen légi forgalom. A repülőt 3 és fél nap alatt teszik meg.

TERJED EGYIPTOMBAN AZ ANGÓLELLÉNES ÁRAMLAT. Istanbulból jelentik: (MTI) A Stefáni Iroda jelenti: Biztos forrásra hivatkozó híradás szerint az egyiptomi angol hálóságok leirtóztatták Ahes Helim harceget és Mohamed Tahell, az egyiptomi munkáspárt vezéré. A leirtóztatások a jelek szerint nagy kihatással lesznek Egyiptom belső helyzetére és az egész arab világ állásfoglalására. A leirtóztatások arra vallanak, hogy az angol-ellenes áramlat Egyiptomban erősen terjed.

BOLGÁR IFJUSÁGI CSOPORT BUDAPESTEN. Szófiából jelentik (MTI.): Szombaton bolgár ifjúsági csoport indult el Budapestre. A pályaudvaron a szófiai magyar követ búcsúztatta a bolgár ifjakat.

SEPTEMBER 5-IG LEHET JELENTKEZNI ÖNKÉNTES KATONAI SZOLGALATRA. Nagyvárad thj. város polgármestere 3156-1942. K. szám alatt a következő felhívást adta ki: Felhívom azon állításköteles korban még nem lévő ifjak figyelmét, akik a m. kir. honvédség kötelékébe önként belépni óhajtanak, hogy a belépés határideje folyó évi szeptember hó 5-ig meghosszabbított. Ujabb önkéntes bejelentkezését a városi katonai ügyosztály (II. em. 26. sz. szoba) elfogadja. Nagyvárad, 1942. augusztus 22. Dr Gyapjai sk. polgármester h.

EDESAPJA SZEMELÁTTÁRA A KÖRÖSBE FULLADT EGY 19 ÉVES FIATALEMBER. Nagyvárad. Az alacsony vizállású Körös újabb áldozatot követelt. Ifjú Bokor István 19 éves ezüstművészeti vasárnap a gáthoz ment fürödni. Alig tartózkodott néhány óráig a vízben. hirtelen alábukott és elmerült. A fürdőző közönség és edesapja észrevették az eltűnést, keresni kezdték és öt perc múlva meg is találták. Majd a partra vontatták, ahol élesztési kísérletet hajtottak végre rajta, de minden eredmény nélkül. Kiszállították a helyszínre a mentők is, azonban nem sikerült eszméletre téríteniük. A szerencsétlenül járt fiatal embert beszállították a kórház halottasházába.

Kávéházakban és vendéglőkben kérj: Magyar Lapok at

ERÉLYESEN JÁRNAK EL A SZÜKSÉGVÉHÉLYEK FELSZERELÉSÉNEK ELHANYAGOLÓIVAL SZEMBEN. A polgármesteri és mérnöki hivatal már több ízben felszólította a háztulajdonosokat, hogy a szükségvéhéhelyek felszerelését haladéktalanul szerezzék be. Sajnos, a felszólításnak eddig nem volt meg a kellő fogantaja és ezt a fontos kérdést egyáltalán nem kezelték megfelelő komolysággal az érdekelt háztulajdonosok. Miután a figyelmeztetés nem használt az ügy ellenőrzését a város a rendőrségre bízta, aminek következménye az lesz, hogy a legérélyesebben fognak eljárni a mulasztókkal szemben.

FELAKASZTOTTA MAGÁT A FUGYIZÖLLŐSI ERDŐÖR. Mint a koradélelőtti órákban jelentik. Tóth Gyula fugyiszöllősi erdőőr lakásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak már halott volt. A csendőrség bevezette a nyomozást, semmi olyan körülmény nem merült azonban fel, amely büntény fennforgására enged következtetni. Ennek alapján a nagyváradai ügyészség a temetési engedélyt ki is adta. Az öngyilkosság híre nagy megröbbsenést keltett a közeli községben.

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **MEZEINÉL**
 Szabadság-utca 12. Halók, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

A városi Népművelési Titkári Hivatal a Szilágyi Dezső-utca 12. számú ház emeletére költözött. Telefonja néhány napig átszerelés miatt nem hívható, ezután a változatlanul 24-SS.

UJ TÜZHARCOSOKAT AVATTAK. A Tűzharcos Szövetség székházában vasárnap délelőtti szűkkörű háziünnepség keretében avattak fel 60 új tűzharcost. A felavatottak között a régi háboru hadviselői mellett ott voltak már a mostani világharc fiatal katonái is. A fogadalmat Vitán Zoltán vezető tiszt vette ki az új tagoktól és kézfogás kíséretében tüzte fel minden bajtárs mellére a tűzharcos jelvényt, majd katonás szavakkal hívta fel a figyelmet a tűzharcos kötelességekre. Az avató ünnepség a Magyar Hízekegy élénklésével ért véget. Csütörtökön este 7 órai kezdettel Polgár József a könyvelésről tart előadást az iparos tűzharcosok összejövetelén.

Arveréseji hirdmény. Közhírré teszem, hogy Nagyvárad thj. város tulajdonát képező 7 darab kieléjeztett nagy ujságárus fabódé és 2 darab füvées kis fabódé a városgazdasági ügyosztály által 1942 augusztus 28.án délelőtti 10 órakor árverés útján lesz eladva, a városi közraktárban (Thaly Kálmán-u. 8. sz.) A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni. Nagyvárad, 1942. augusztus 19-én. Dr Soós, polgármester

Keresztény magyar keresztény magyarnál vásárol

Korona Filmszínházban Hétfőn utoljára
A régi nyár
 Honthy Hanna, Simor Erzs, Szilassy László, Vaszary, Csontos, a 2 Pethes
 Keddtől **Komikusok kívánság hangversenye.**

LEESETT A SZEKÉRRŐL ÉS SÉRÜLÉSÉBE BELEHALT EGY TATAROSI GAZDÁLKODÓ. Jelentették a nagyváradai ügyészségnek, hogy Struc László 75 éves gazdálkodó, tatarosi lakos szekérével az országuton felborult és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy abba vasárnapra virradóra belehalt. A szerencsétlenül járt ember zabot szállított földjéről s e közben történt, hogy a megterhelt szekér az út szélén megcsúszott s az árokba fordult. Struc súlyos koponyalapi törést és arccsont repedést szenvedett. Hiába való volt azonban minden azonnali orvosi beavatkozás. A sérüléssel fellépő agyvérzés és vérbeszüremlés következtében meghalt. Az ügyészség a temetési engedélyt kiadta.

Szerencsétlenség a nagyszalontai határban

Nagyvárad. Nem mindennapi szerencsétlenség történt Nagyszalonta határában. Szabó József 24 éves ottani fiatalember a mezőn foglalataskodott, amikor hirtelen térdlövés érte. A távolban ugyanis gimnázista gyerekek verebeztek leventefegyverükkel s ennek egy eltévedt golyója találta el Szabó Józsefet. A szerencsétlenül járt embert azonnal beszállították a nagyváradai kórházba. Mint értesülünk, állapota bár igen súlyos, mégsem életveszélyes. Rövidesen a műtetre is sor kerülhet.

Kihirdette a törvényszék a Hottya gyilkosság tettestársai előtt a jogerős ítéletet

Nagyvárad. Saját tud. Mint annakidején részleteesen megírjuk, Hottya Gusztáv nagyváradai mészárosmester kegyetlen gyilkosai a büntetést enyhítésért megfelebbezték. Az ügyet előbb a nagyváradai tábla, majd a Kuria tárgyalta, mely — mint a Magyar Távirati Iroda jelentése nyomán már közöltük — Eesedi Imrét és Rácz Lászlót halálraítélte, Szentmiklósi Istvánt 1 évi börtön és Marhucz Lajost 8 hónap börtönbüntetésre ítélte.

A nagyváradai törvényszék hétfőn reggel hirdette ki a jogerős ítéletét Szentmiklósi István és Harhucz Lajos előtt. Szentmiklósi a büntetés kitöltését már hónapokkal ezelőtt a törvényszéki főtanács elutasította, míg Marhucz Lajos most kezd meg a büntetés töltését.

Őszinte muzikettika

Estélyi ruha kötelező

— Bemutató a Belvárosi mozgóban —
 Franciásan könnyű, ötletekben gazdag darabot mutatott be a Belvárosi mozgó. A darab hatalmas sikert aratott, ami érthető is, hiszen annyi helyzetkomikum, remek humor és kacagtató elgondolás zsufolódik benne össze, amit talán még egyetlen más magyar filmben sem látnunk. A minduntan fel-felharsanó nevetés-orkán bizonyítja legjobban a darabnak átütő sikerét. Kevés ember lesz Nagyváradon, aki ezt a darabot nem fogja megnézni.
 A darab főszerepét Réthy Eszter, a külföldről visszatért s most elsősorban filmező kiváló énekesnő, Jávor Pál, Raffay Blanka, Pethes Sándor, Kékény Mona és Juhász József alakítják. Réthy Eszter énekszámai külön élményt jelentenek. Jávor Pál a szokott hódító bohviván, Pethes Sándor pedig a humor igazi mestere.
 A nagyszerű darabot még néhány napon át vetíti a Belvárosi mozgó.

SPORT

NAC—Elektromos 2:0 (1:0)

Biztosan győzött a váradi csapat az első mérkőzésen

Budapest. Mintegy 5000 főnyi közönség üli körül a Latorca-utcai pályát, amikor Emődi játékvezető sipjelére a következő összeállításban indul a játék:

Elektromos: Bakon — Pálinkás, Kállói — Pázmány, Gajdos, Török Ortutay, Törös, Marosi, Börzsei, Buzássy.

Nagyvárad: Vécsey — Papp, Onody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II., Sárvári, Bodola, Barna, Tóth III.

Ezzel esteti mérkőzésen találkozik a két csapat egymással. Kezdet után

azonnal a NAC támad, de az Elektromos védelem jól áll a lábán. Az első negyedóra váltakozó játéka után a 18. percben szép támadást indít a váradi csapat, amelyet Kovács II jóiskerült fejesével értékesít. (1:0). Hosszas mezőnyjáték után mindkét csapatnak adódna több gólyhelyzete, de a esatárok elpepecselik, illetve a védelmek nagyszerűen lépnek közbe.

Szünet után a NAC hagyományos hajrájába kezd és a 17. percben Tóth Matyinak sikerül kettőre növelni a gólok számát s ez az eredmény már nem is változik a játékidő végéig.

NB-I eredmények

Ferencváros—Szolnok 2:2 (1:1)

Ötödik percben Laborez leszyanus helyzetben kiuzrik és a leállt védelem mellett gólt lő. A 16. percben Toldi átadásából Lukács egyenlít.

Szünet után a 8. percben Laborez újabb gólt ér el. A 24. percben 11-est vét a szolnoki védelem, amit Sárosi III. értékesít.

A Ferencváros erőyesebb csatárokkal a győzelmet is megszerezhette volna a lelkes szolnokiakkal szemben.

Haladás—WMFC 2:1 (2:0)

(Szombathely.) Játékvezető dr Horváth. A 11. percben Deszke lövi az első gólt. Változatos játék után a 25. percben Szabó újabb gólt lő. A csepelieknek nem nagyon megy a játék. Szünet után a 19. percben Kalotai öngólt vét és így 2:1 lesz az eredmény, amely a játékidő végéig nem is változik.

Ujpest—Kispest 4:3 (3:1)

Játékvezető Harangozó. Ujpest csak nehéz küzdelem után tudott győzni a második félidőben magára talált Kispest ellen. A 12. percben Zsengellér megszerzi a vezetést, amit Szusza csak növel. A 42. percben Zsengellér újabb góljával már 3:0-ra vezet az újpesti együttes. Az utolsóelőtti percben Nemes szépit.

Szünet után előbb Egresi, majd ismét Nemes eredményes. A 9. percben Tolvaj gólja a győzelmet jelenti Ujpestnek.

DIMÁVAG—Törekvés 2:0 (0:0)

Játékvezető Boros. Gólnélküli első félidő után a második félidő 24. percben Turbéli eredményes. A 41. percben ismét Turbéli a gólszerző. A Dimávag megérdemelten nyert budapesti ellenfele ellen.

Gama—Ujvidék 2:2 (1:1)

Ujvidék. A 2. percben a budai csapat megszerzi a vezetést Hárari révén. 1:0. Gól után az UAC támad és a 20 percben Mézes kiegyenlít. 1:1. Alig kezdik újra a játékot, máris vezet az UAC. Takács hat méterről a hálóba vágja a labdát. 2:1. A 10. percben Kincses kiegyenlít 2:2.

Vasas—KAC 3:2 (2:0)

Játékvezető Thomas. A játék mindvégig alacsony színvonalon mozgott. A 13. percben Németh lövését Sepré-

nyi lábbal akarja védeni, de hibáz és így a hálóba gurul. A 33. percben Nagy I. újabb gólt lő. Szünet után magához tér a hazai csapat is és több támadást vezet a Vasas kapuja ellen. A 20. percben Telegdy hazaadását Németh belövi. A 21. percben Simon szépit, majd a 27. percben Véczi állítja be a végeredményt.

Szeged—SalBTC 2:2 (1:2)

Játékvezető Égner. A játék gyenge volt és a vendégcsapat a győzelmet is megszerezhette volna. A 20. percben 11-esből Csuberda lő gólt. A 37. percben Kanvó újabb gólt lő. A 44. percben a salgótarjáni Kiss öngólt vét. Szünet után a 14 percben Bognár kiegyenlít. A játék ekkor a szegediek hibájából eldurvult.

MAGYAR KUPA

DVSC—Ungvári AC 4:2 (2:0)
MVSC—K. VSC 4:2 (3:1)
SzVSE—Szombathelyi FC 5:1 (1:1)

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszertű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

A kolozsvári hadtestbajnokságot nyerő Tima nyerte a 100 méteres siktutás országos bajnokságát

Uj országos rekord született a kalapácsvetésben

Budapest. Szombaton kezdődött meg Magyarország atlétikai bajnoksága. Eredmények:

100 méteres siktutás. Bajnok: Tima Ferenc KEAC 10.9.

110 méteres gátfutás. Bajnok: Hidas Ödön BBTE 14.8. Országos csúcs-eredmény beállítva.

Távolugrás. Bajnok: Vermes Vilmos BBTE 737.

Férfirohákat használtak, legiobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használsruha üzletében Bemer-tér 1. (udvarban.) Hívásra hazához jövek.

Tátos nyerte az 1500 méteres gyorsuszás országos bajnokságát

Cegléd. A ceglédi úszókongresszus második napján bonyolították le az 1500 méteres gyorsúszó bajnokságot. Magyarország ezévi bajnoka Tátos Nándor FTC lett 20:11.2 mp., 100 méteres meghívásos gyorsúszásban első Eleméri MAC 1:00.2, 2.

Csonka forduló a kerületi bajnokságban

Nagyvárad. — Csonka fordulója volt tegnap a nagyvárad kerületi bajnokságnak. A Békési Hunyadi ugyanis nem érkezett meg s így a MÁV elleni mérkőzése elmaradt.

Többi eredmények: Törekvés II—Nagyszalontai Leventék 2:1 (1:1).

Nagyvárad. MÁV—Nagyszalontai Booskai 7:2 (2:0).

Mindkét mérkőzés II. osztályu kerületi bajnoki volt.

Kajdácsi a NAC új jobbhátvédje(?)

Nagyvárad. Zöldfehér vezetőségünknek nem sikerült megszerezniök a salgótarjáni Debrecenit és így más irányban kezdtek tapogatózni. céljuk hátvéd szerzése, hogy védelmök erősítését teljesen befejezhessék. Így aztán Vécsey átadásakor felmerült a kérdés, vajjon Kajdácsit is odaadná-e a Kispest a NAC-nak? A Kispest nem zárkózott el teljesen a tárgyalás előtt s ma már addig juttattak el a tárgyaló felek, hogy csak a játékosói függ, hogy hajlandó-e Váradra jönni.

NB I. állása

1—2 NAC	1	1	—	2:0	2
Diósgyőr	1	1	—	2:0	2
3 Haladás	1	1	—	2:1	2
4 Vasas	1	1	—	3:2	2
5 Ujpest	1	1	—	4:3	2
6—11 Ferencváros	1	1	—	2:2	1
Gamma	1	1	—	2:2	1
Salgótarján	1	1	—	2:2	1
Szolnok	1	1	—	2:2	1
Szeged	1	1	—	2:2	1
Ujvidék	1	1	—	2:2	1
12 WMFC	1	—	—	1:1	2
13 KAC	1	—	—	1:2	3
14 Kispest	1	—	—	1:3	4
15 Elektromos	1	—	—	1:0	2
15 Törekvés	1	—	—	1:0	2

Szolgálatos gyógyszerárak:

Nagyváradon augusztus 23-tól 29-ig a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Ajtai G. Gyula „Mátyás király” gyógyszerára. Szent János-u. 50.

„Csillag” gyógyszerár. Ecsedi Csapó Zoltán. Mussolini-tér 3.

Pajor Pál „Kleopatra” gyógyszerára. Kossuth Lajos-u. 2.

Atlasz Lajos „Szent Antal” gyógyszerára, Horthy Miklós-út 10.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Egy szoba, előszobás lakás, butor nélkül, a Schlauch-tér közelében kiadó. Részletesebbet a kiadóhivatalban. 934

Két szobás komfortos új házat kiadó. Nam annak, ki 2 évre 4000—5000 pengőt kölcsönözne a befejezéshez. Huszár u. 5. 943

Különféle

Hevesi édes paradicsom uradalmi görögáinnye garancia mellett **Jurcsáknál** Nagypiac-tér. Telefon: 11-96.

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja. Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 11—21. 664

Adás-vétel

Jó karban levő írógépet megvételre keresek. Cim a kiadóban. Eladó két darab pálinkafűző ust, 280 literes és 210 literes szeszmérő órával felszerelve. Cimek Hunyad-u. 29. 925

Hordókat borost, pálinkást vásárolok Szabó kocsmáros, Csáky-utca 3. 941

Eladó Nemzetközijog, dr Baditz, Miskolc. 889

Állást keres

Német tanerő félnapra vagy egész napra kereszény uriházhoz, gyermekek mellé ajánlkozok. Sztaroveszky-u. 12. 944

Állás: nyec

NYOMDAI SEGEDMUNKÁS felvétetik a Szent László-nyomdába. Szilágyi Dezső-utca 5 szám.

Lakatos tanulót fizetéssel felveszek. Kossuth-u. 12. Tax. 942

Csillagvároson vagy környékén lakó lapkihordót keresünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Elveszett

Börtökben öt darab kulcs elveszett. Megtaláló illő jutalomban részesül. Leadható a lap kiadóhivatalban. 935

KIADÓTULAJDONOS. SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

Felelős szerkesztő: Dr. Paál Árpád. Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc. Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Hámori MSE 1:0.8 mp. 200 méteres meghívásos mellúszásban első Szegedi 2:46.8. 4. Bodoni KAC 3:00.6 mp.

2:1-re vezetnek az olasz hölgyteniszezők

Vasárnap délután folytatták a magyar—olasz női teniszversenyt. Az olaszok eddig 2:1 arányban vezetnek.